

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/62/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117207671
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Balegová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4117207671.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Balegovej a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: R Collectors s. r. o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému: V. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX/XX, XXX XX A. Y., o zaplatenie 65,92 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 9Csp/96/2017 - 55 zo dňa 08. 03. 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd r u š í rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 9Csp/96/2017 - 55 zo dňa 08. 03. 2018 v napadnutej časti I. a III. výroku a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd odvolanie žalovaného proti II. výroku napadnutého rozsudku o d m i e t a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 65,92 eura, úrok vo výške 40,55 eura, úrok vo výške 19,50 % ročne zo sumy 65,92 eura od 12. 01. 2017 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok), žalobu vo zvyšku zamietol (II. výrok) a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94,44 % (III. výrok).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 2 písm. a), písm. b), § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 559 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a v časti trov konania s poukazom na 255 ods. 2 a § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Súd prvej inštancie uviedol, že právny predchodca žalobcu - Poštová banka, a. s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 a poručiteľ žalovaného - J. J., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom T. U. XXX, uzavreli dňa 25. 10. 2011 Zmluvu o úvere č. 3980827611, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol poručiteľovi peňažné prostriedky vo výške 2 500 eur s tým, že ročná úroková sadzba je 19,50 % a RPMN 23,38 %. Poručiteľ mal pôžičku splatiť v 30 mesačných splátkach v sume 106 eur. Súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné obchodné podmienky. Po pripustení zmeny strán sporu na strane žalobcu tak, že do konania namiesto Poštovej banky, a. s. vstúpila spoločnosť R Collectors s. r. o., mal súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca s poručiteľom uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalobcovi bolo zo strany žalovaného oznámené úmrtie poručiteľa 13. 03. 2014, pričom žalobca vyhlásil úver za predčasne splatný 13. 03. 2014. Žalovaný je dedičom po poručiteľovi. V zmysle osvedčenia o dedičstve nadobudol žalovaný po poručiteľovi dedičstvo v hodnote 3 158,30 eura, čo predstavuje 17,52 % z celkovej hodnoty dedičstva. V rámci nadobudnutého dedičstva žalovaný nadobudol dlh vo výške 65,92 eura s príslušenstvom, rovnajúci sa 17,52 % druhej polovice výšky pohľadávky (nakol'ko 1 pohľadávky prislúcha pozostalej manželke z titulu BSM). Súd mal za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne v časti istiny vo výške 65,92 eura, úroku vo výške 40,55 eura, úroku vo výške 19,50 % ročne zo sumy 65,92 eura od 12.

01. 2017 do zaplattenia. Súd nepovažoval žalobu za dôvodne podanú v časti uplatneného poplatku za upomienku v sume 3,05 eura. Súd sa stotožnil s rozhodovacou líniou potvrdenou Vrchným Krajským súdom Karlsruhe z 03. 05. 2011 (17U 192/2010), podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované a vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd neakceptoval, že žalobca si účtoval poplatky, na ktoré nemá nárok.

O priznaní náhrady trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP a náhradu trov konania pomerne rozdelil. Žalobca sa domáhal zaplattenia sumy 109,52 eura (istina + úrok + poplatok, teda v rozsahu 100 %) a úspešný bol v časti zaplattenia sumy 106,47 eura (97,22 %). Úspech žalovaného bol 2,78 %. Čistý úspech žalobcu je v rozsahu 94,44 %, a preto súd priznal žalobcovi nárok na trovy konania v rozsahu 94,44 %.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol v ňom, že ho celá záležitosť prekvapila, nakoľko on nie je dedičom po poručiteľovi J. V., nar. XX. XX. XXXX, ktorý zomrel XX. XX. XXXX, naposledy bytom T. U. XXX, ani nevie, kto to je a ani jeho najbližšia rodina nevie o koho ide. Čo sa týka osvedčenia o dedičstve č. k. 29D/597/2013 zo dňa 07. 04. 2014, týmto bolo vyporiadané dedičstvo po jeho zomrelom otcovi V. C., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom A. Y. - T., ktorý zomrel XX. XX. XXXX. Predmetné dedičstvo vyporiadaval JUDr. Miloš Chvála ako súdny komisár Okresného súdu v Nitre. Predmetom dedičstva boli aktíva aj pasíva. Všetky pasíva predmetného dedičstva zdedila jeho matka U. C., rodená J.. Poručiteľove deti dedili iba aktíva, teda ani on ako poručiteľov syn nezdedil žiadne pasíva. Okrem toho ani jedno pasívum uvedené v osvedčení o dedičstve sa netýkalo Poštovej banky, a. s., namiesto ktorej vystupuje spoločnosť R Collectors s. r. o., ktorá je žalobcom v tomto konaní. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zistený skutkový stav neobstojí. Okresný súd v Nitre dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Konanie má vady, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie. Navrhol preto odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že žalovaný v odvolaní nešpecifikoval žiaden odvolací dôvod podľa § 365 CSP, preto navrhuje odvolanie odmietnuť. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplattenie 65,92 eura ako alikvotnej časti dlhu, ktorá na žalovaného prešla po poručiteľovi V. C., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom I. XXX/XX, A. Y. Žalovaný namietá nesprávnosť údajov uvedených v odôvodnení rozsudku a tvrdí, že žalovaný dlh nebol predmetom dedičského konania a pasíva z dedičstva zdedila len manželka poručiteľa a matka žalovaného. Podľa názoru žalobcu je rozsudok súdu prvej inštancie vecne správny. Odvolanie len voči odôvodneniu rozsudku nie je prípustné. Podľa § 212 ods. 2 CSP, skončenie konania o dedičstve nebráni tomu, kto nebol účastníkom konania o dedičstve, aby sa domáhal svojho práva žalobou okrem prípadu, keď sa vykonala likvidácia dedičstva. Likvidácia dedičstva nebola vykonaná, žalobca zažaloval svoju pohľadávku v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Skutočnosti tvrdené žalovaným považuje za novoty v odvolacom konaní, ktoré mohol žalovaný uplatniť v prvostupňovom konaní, a preto nie sú v odvolacom konaní prípustné. Žalovaný nespochybňuje, že je dedičom po poručiteľovi. V zmysle § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou. Žalobca správne postupoval, ak dlh po poručiteľovi požaduje od dedičov, a to podľa § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiteľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu. S poukazom na uvedené skutočnosti žalobca považuje odvolanie žalovaného za nedôvodné, neúplné a rozsudok súdu prvej inštancie žiada ako vecne správny potvrdiť.

6. Žalovaný v replike na vyjadrenie žalobcu poukázal na to, že z rozsudku vyplýva, že ide o dlh, ktorý zanechal J. V., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, po ktorom bolo dedičstvo vyporiadané pod č. k. 29D/597/2013 a žalovaný je povinný ako právny nástupca po J. V. zaplatiť dlh, ktorý mu vznikol v Poštovej banke, a. s. Žalobca sa vo svojom vyjadrení opiera o ustanovenie § 366 CSP, pričom uvádza, že skutočnosti tvrdené žalovaným považuje za novoty v odvolacom konaní, ktoré mohol žalovaný uplatniť v prvoinštančnom konaní a tieto nie sú v odvolacom konaní prípustné. Rozsudok Okresného súdu v Nitre č. k. 9Csp/96/2017 - 55 bol žalovanému doručený bez možnosti vyjadrenia k žalobe a bez súdneho pojednávania, z čoho vyplýva, že žalovaný sa nemal možnosť k predmetnej veci v prvoinštančnom konaní vyjadriť. Túto možnosť mal až po obdržaní rozsudku. Podľa § 366 písm. d) CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní

pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Okrem uvedeného došlo v konaní k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobca uvádza, že žalovaný je nepochybne dedičom po poručiteľovi a zodpovedá za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli po poručiteľovej smrti, do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. Dedičom po poručiteľovi sú manželka poručiteľa a jeho štyri deti, medzi ktorými je aj žalovaný. Žalovaný nie je jediným dedičom. V predmetnom dedičskom konaní boli uvedené pasíva, ale Poštová banka, a. s. si žiadne dlhy v tomto konaní neuplatňovala. Podľa § 211 CSP, ak sa objaví dodatočne po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo (23. 04. 2014) iba dlh poručiteľa, konanie o dedičstve sa nevykoná. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalovaným (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia zistil, že rozsudok je potrebné v napadnutej časti I. a III. výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a v časti II. výroku odvolanie žalovaného odmietnuť. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

8. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 10. 03. 2017 sa právny predchodca žalobcu, Poštová banka, a. s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, domáhal od žalovaného zaplata sumy 65,92 eura s príslušenstvom. V žalobe uviedol, že žalovaný je zákonným dedičom po poručiteľovi J. V., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom XXX XX T. U. XXX. Žalobu odôvodnil tým, že podľa zmluvy o úvere bola poručiteľovi (právne predchodcovi žalovaného), poskytnutá pôžička vo výške 2 500 eur. Žalobcovi bolo zo strany žalovaného oznámené úmrtie poručiteľa dňa 13. 03. 2014. Žalobca k tomuto dňu vyhlásil úver za predčasne splatný. Žalobca ďalej poukázal na to, že v zmysle osvedčenia o dedičstve Dnot 46/2014, 29D/597/2013 zo dňa 07. 04. 2014, právoplatného dňom 23. 04. 2014, ktorého fotokópiu pripojil k žalobe, nadobudol žalovaný dedičstvo v hodnote 3 158,30 eura, čo predstavuje 17,52 % z celkovej hodnoty dedičstva. V rámci nadobudnutého dedičstva žalovaný nadobudol dlh vo výške 65,92 eura s príslušenstvom, rovnajúci sa 17,52 % druhej polovice výšky pohľadávky (nakolko prvá polovica pohľadávky prislúcha pozostalej manželke z titulu BSM).

Uznesením č. k. 9Csp/96/2017 - 43 zo dňa 15. 08. 2017 súd pripustil zmenu strán sporu na strane žalobcu tak, že do konania namiesto Poštovej banky, a. s. vstúpila spoločnosť R Collectors s. r. o. Následne súd prvej inštancie nariadil vo veci pojednávanie na deň 08. 03. 2018, na ktorom vydal napadnutý rozsudok.

9. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí.

11. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Nedostatok riadneho, dostatočného a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia predstavuje porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia je podstatná časť rozhodnutia. Je to tak najmä z hľadiska presvedčivosti, logickej konzistentnosti a preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia. Súdom by mal v odôvodnení rozhodnutia okrem iného výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Medzi povinnosť súdu patrí aj povinnosť dbať na to, aby rozhodnutie bolo presvedčivé. Preto je potrebné uviesť, že existencia náležitostí rozhodnutia uvedených v § 220 CSP je dôležitým prostriedkom preskúmania správnosti rozsudku stranami a aj odvolacím súdom a je v súlade so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 2 Ústavy SR.

12. V posudzovanej veci sa však súd prvej inštancie týmito atribútmi dôsledne neriadil. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje zrozumiteľné a presvedčivé vysporiadanie sa so skutkovými okolnosťami tvrdenými v žalobe. Súd prvej inštancie si tieto tvrdenia osvojil bez toho, aby ich verifikoval s listinami založenými v súdnom spise. Súd prvej inštancie nesprávne konštatoval, že žalovaný na základe osvedčenia o dedičstve nadobudol po poručiteľovi J. V., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom T. U. XXX, dlh vo výške 65,92 eura, ktorý žalobca podanou žalobou žiadal spolu s príslušenstvom priznať. Z osvedčenia o dedičstve Dnot 46/2014, 29D/597/2013 zo dňa 07. 04. 2014, právoplatného dňom 23. 04. 2014, totiž vyplýva, že žalovaný je jedným zo šiestich zákonných dedičov poručiteľa V. C., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom A. Y., T., I. XXX/XX, ktorý nadobudol majetok v hodnote 1 779,17 eura (2 motorové vozidlá spolu v hodnote 400 eur a podiel vo výške 1/12 k celku, a to k domovej nehnuteľnosti (LV č. XXXX, katastrálne územie T., dom č. s. XXX, postavený na parcele č. XXX/X, ocenený na sumu 16 550 eur), t. j. 1 379,17 eura. Ďalej z osvedčenia vyplýva, že predmetom dedičstva boli aj pasíva, ktoré v celom rozsahu nadobudla manželka poručiteľa, pričom právny predchodca žalobcu si svoju pohľadávku v rámci dedičského konania neprihlásil. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný nenadobudol dedičstvo po J. V., zomrelom XX. XX. XXXX, ale po V. C., zomrelom XX. XX. XXXX.

13. Odvolací súd viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi žalovaného dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v kontexte zistených skutočností nepreskúmateľné a zmätočné, keďže z neho nie je zrejmé, akými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil, keď prijal záver, že žalobca má nárok na zaplatenie istiny s príslušenstvom a že žalovaný je právnym nástupcom J. V., zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom T. U. XXX. Súd prvej inštancie vôbec neuviedol, na základe čoho mal za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne tak v časti žalovanej istiny, ako aj úrokov.

14. K tvrdeniu žalovaného, že sa nemal možnosť vyjadriť k žalobe, odvolací súd poznamenáva, že žalovanému bola žaloba spolu s prílohami osobne doručená príslušníkmi Policajného zboru SR dňa 24. 08. 2017, a preto neobstojí jeho námietka, že sa k veci nemal možnosť vyjadriť a využiť prostriedky procesnej obrany. Následne bolo žalovanému doručované aj predvolanie na pojednávanie konané dňa 08. 03. 2018, ktoré si však v odbernej lehote neprevzal. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne aplikoval fikciu doručenia upravenú v § 111 ods. 3 CSP, v zmysle ktorej sa nedoručenie písomnosti na adresu žalovaného evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky (§ 106 ods. 1 písm. a/ CSP), považuje za doručené dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

15. V intenciách vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti I. výroku a od neho závislého III. výroku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP).

16. Úlohou súdu prvej inštancie bude v naznačenom smere opätovne vo veci rozhodnúť, presvedčivo sa vysporiadať s podstatnými skutkovými a právnymi tvrdeniami sporových strán a vec právne posúdiť tak, aby bolo z jeho rozhodnutia zrejmé, ako k výroku dospel a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

17. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

18. Podľa § 386 písm. b) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

19. Žalovaný vo svojom odvolaní napadol rozsudok súdu prvej inštancie aj v časti II. výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku zamietol (poplatok za upomienku v sume 3,05 eura). V uvedenom rozsahu tak bolo rozhodnuté v prospech žalovaného a žiadna ujma mu v tejto súvislosti nevznikla. Keďže odvolanie môže podať len strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), odvolací súd odvolanie žalovaného proti II. výroku napadnutého rozsudku podľa § 386 písm. b) CSP odmietol.

20. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).